

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/andakter>

”La mitt folk fare...” (2.Mos.8,1)

Påskan er ingen kristen oppfinnelse. Det er en gammel bibelsk og jødisk minnehøytid og frihetsfest. Det var påske før påske, slik det var pinse før pinse. Jødene kaller påskehøytiden for ”Pesach” – det samme ordet som vi har i ett av de engelske ordene for påske: Passover. ”Passover” kjenner vi igjen også fra norsk: Passere. Det handler om å gå forbi.

Jo, jeg vet nok at mange lar påskens kjerne og religiøse innhold skli forbi. Den ideelle påske synes å handle mer om skitur på høyfjellet, solskinn og rast i hytteveggen mens det drypper fra smeltende istapper, og nistepakke med appelsin og kvikk-lunsj.

Den bibelske stor-fortelling om påske handler ikke om et glansbilde, men om en realisme der frihetens pris krever lidelse, kamp og død. Det handler ikke om enkle løsninger og lettvinde mirakler, men om blod, svette og tårer.

Det jødiske folket hadde vært slaver i 430 år under den egyptiske kongen. Tiden var kommet da Gud vil forløse og frigjøre sitt folk fra fangenskap. Til dette oppdraget, valgte Gud to brødre. En av dem var en morder, og hadde selv måttet leve i landflyktighet på grunn av sin ugjerning. Nå var han på vei tilbake til landets overhode med følgende budskap: ”Så sier Herren: La mitt folk fare!” (2.Mos.8,1).

Hvorfor skulle kongen bry seg om en slik betydningsløs delegasjon? Det dreide seg ikke om noe folkeopprør, og kongen trengte sine slaver til sin store byggaktivitet og samfunnsutvikling. Men kongen lærte fort at det ikke følger velsignelse med å sette seg opp mot Guds vilje. Tvert imot. Forbannelsen kom. Det må ha vært litt tragikomisk å se vrimmelen av frosk fylle elver og åkrer, gater og hus. Ja selv soverom og senger, bakerovner og traub, ble tilholdssted for disse amfibiene, sies det. Også frosken kan vel karakteriseres som et ålreit dyr. I hvert fall hadde jeg som guttunge stor glede av å samle på froske-egg og se rumpetrollenes utvikling i baljen med vann, helt til de en dag var så velutviklet at de ved egen hjelp klarte å hoppe ut av baljen og forsvinne. Men de færreste av oss ville vel ha dem som sengekamerater eller i brødsuffen.

Den egyptiske farao skjønnte at den lille delegasjonen, til tross for sin ubetydelige størrelse, representerte en betydelig makt: ”Dere må be til deres Gud at han må ta froskene bort fra meg og mitt folk. Da vil jeg la folket fare.” Moses og Aron ba, og Gud hørte deres bønn. Men kongen er i godt politisk selskap: Han glemte fort sitt løfte, og intet amnesti ble utstedt. Nye plager og nye løfter ventet, men ingen endring. Svermer av mygg og klegg, pest og gresshopper, uvær og uår truet både folk og land, men Guds røst og vilje ville en ikke følge. Det er farlig å sette seg opp mot Gud når

han passerer, enten det gjelder oss som individer, kirke eller samfunn. Israelsfolket var fortsatt i fangenskap, men ventet frihet. Egypts konge og hans folk hadde frihet, men frykten for økonomisk tap og politisk nederlag holdt dem i fangenskap. Til slutt gikk dødsengelen gjennom landet og alle førstefødte måtte bøte med livet. Deres selvbygde trygghet ble deres død.

Alle, unntatt de som hadde gjort seg klar til å fare. De som på Herrens befaling hadde gjort seg klar til et siste måltid: De som hadde rensket ut alt syret brød, slaktet sitt lam og smurt blodet på de to dørstolpene og på tverrbjelken over inngangsdøren til sitt hjem. Dødsengelen passerte huset til de som var reiseklar. De som lydig hadde fulgt ordren. De som hadde blodets merke på inngangsdøren. Fra denne hendelsen har vi navnet "pesach" eller "passover" eller "påske": Å gå forbi. Hver påske leser jødene hele denne historien. De gjør det for å minnes sitt eget folks historie. De gjør det for å hente inspirasjon og styrke i sin egen virkelighet: Gud kan fortsatt gripe inn. Og de gjør det i forventning og håp om at en dag skal den store forløsning komme. Ikke så underlig at nettopp påsken derfor har blitt det jødiske folkets kjæreste høytid i all deres kamp og lidelse gjennom historien, på stadig vandring og flukt fra undertrykkende regimer og truende idelologier.

Det var altså påske før påske. Det er neppe tilfeldig at det nettopp er under denne jødiske høytiden at Jesus siste gang kommer til Jerusalem; denne gang for å lide, dø og til sist oppstå på den tredje dagen. Parallellene mellom den første og andre påske er påfallende. De jesustroende (eller messianske) jødene legger vekt på dette når de feirer sin påske. I en slik messiansk liturgi heter det blant annet: "Slik Herren en gang forløste og fridde vårt folk ut fra slaveriet og fangenskapet i Egypt, har han på denne påskennatt forløst og frigjort oss fra syndens slaveri, døden og ondskaper gjennom Jesu Messias død og oppstandelse."

Hele den bibelske påskefortellingen i 2. Mosebok blir derfor en profeti og et forvarsel om den store og endelige forløsning i Jesus som Israels Messias og verdens frelser. Derfor utbryter også Paulus: "For vårt påskelam er slaktet: Kristus!"

Påske hører ikke bare historien til. Det handler om ditt liv og om din frihet. Dødsengelen passerte forbi døren til dem som hadde lammets blod merket på sine dørstolper og på tverrbjelken – omtrent som et korsmerke. Israelittene slapp ikke unna den fysiske død. Ingen av dem som gikk ut av Egypt nådde frem til løftets land. Vandringen ble for lang. Men de unnslopp Guds dom.

Påskeevangeliet handler ikke om å forlenge livet eller unngå døden. Det handler om å bli bevart hos Gud, både i liv og død. Dette liv og denne friheten kan vi ikke kjøpe for penger eller egen innsats, men bare ta imot når Gud passerer. Denne påsken går han forbi ditt hus. Hva ser han etter? Finnes det et korsmerke av blod over ditt liv. Har du fått ta imot det lam som ble ofret nettopp for dine synder og som ble dømt for din skyld? "Se, der er Guds lam som bærer verdens synd", sa Johannes da han oppdaget Jesus. Denne oppdagelsen kan også bli din.

Det er ingen fordømmelse for den som er i Jesus Kristus.

Velsignet påskeuke!

La oss be:

Herre, gi meg vilje til å bøye meg for Din vilje

Herre, gi meg øyne til å se din nåde.

Herre, gi meg kraft til å følge din vei

Rolf Gunnar Heitmann

Generalsekretær

Den Norske Israelsmisjon

rolf@israelsmisjonen.no